

عنوان مقاله:

بررسی مسئولیت مدنی دولت با توجه به روایت اصبع بن نباته

محل انتشار:

نخستین کنفرانس ملی علوم انسانی و توسعه (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

احسان سامانی - استادیار گروه فقه و مبانی حقوق دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

امروزه یکی از مسائل مهم در روابط بین مردم و دولت، مسئله مسئولیت دولت نسبت به خسارات جانی و مالی وارده به مردم از جانب دولت و کارمندان آن می باشد. در منابع روایی ما احادیث متعددی دلالت بر مسئولیت مدنی دولت دارند. یکی از این روایات، روایت اصبع بن نباته است که در این نوشته به تحلیل و بررسی ابعاد مختلف این روایت پرداختیم. بر اساس این روایت، در صورت قصور کارکنان دولت، مسئولیت جبران خسارت بر عهده بیت المال مسلمین است و این حکم مختص قضات نبوده، چرا که عنوان قاضی در این روایت خصوصیتی نداشته و چنانچه از کلام برخی از فقهاء فهمیده می شود در دولت اسلامی تمام مقامات اجرایی چنانچه در حوزه ماموریت خود بدون تقصیر مرتکب خطایی شوند، شخص آنها مسئول جبران خسارت نبوده و جبران خسارت آنها بر عهده بیت المال است. همچنین با توجه به اینکه قتل و قطع از باب تمثیل و بیان مصداق بین بوده و علاوه بر آن، نبود تفاوت بین دم و قطع با خسارات مالی در این باب، و استشهاد به بیانات فقهاء در خصوص این روایت و استناداتی که به این روایت نموده اند میتوان گفت این روایت هم شامل خطای قاضی در باب قصاص و دیات می شود و هم شامل دعاوی مالی. و در هر دو مورد چنانچه در صدور حکم و اجتهادش تقصیری مرتکب نشده باشد، جبران خسارت به عهده بیت المال است

کلمات کلیدی:

مسئولیت مدنی، دولت، روایت اصبع بن نباته، اخطاء، خسارات جانی، خسارات مالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/938501>

